

діяльності в процесі вивчення передового педагогічного досвіду. Основними засобами формування готовності до інноваційної діяльності були:

- ознайомлення студентів з передовим досвідом, роз'яснення переваг новацій, які рекомендуються в порівнянні зі звичайними способами роботи;
- показ в дії методів і прийомів роботи, які підлягають втіленню;
- відвідування занять школи передового досвіду, методичні заняття;
- виконання дослідницьких робіт за результатами передового педагогічного досвіду.

Вивчення практичного досвіду відбувалося у відповідності з формами його розповсюдження - усній та письмовій (творчий етап). При використанні усної форми проводилися наступні заходи:

1. Відвідування уроків педагогів-новаторів з подальшим їх обговоренням на практичному занятті, де викладач роз'яснював студентам в чому полягає цінність і наукова обґрунтованість нових прийомів, змісту занять і як слід застосовувати їх на практиці.

2. Практичне заняття, яке проводить вчитель, чий досвід вивчається. Вчитель ілюструє свою розповідь демонстрацією відео уроку, студенти задають питання, дискутують.

3. Практичне заняття, яке проводиться «удвох»: вчитель-новатор і викладач. Вчитель знайомить зі своєю системою, вводить студентів в лабораторію своєї педагогічної праці. Викладач дає теоретичне обґрунтування творчим знахідкам, нетривіальним підходам до організації уроків і позакласної роботи.

4. Перегляд відеозаписів уроків фізкультури, що проводилися студентами-практикантами з подальшим обговоренням та аналізом за допомогою «стоп-кадру».

З письмових форм вивчення передового педагогічного досвіду нами використовувалися наступні:

1. Аналіз і розшифрування конспектів уроків, які вчителі-новатори часто пишуть для себе. Студенти роблять необхідні помітки, пояснення, роз'яснюють оригінальні прийоми, творчі знахідки.

2. Опис студентами передового досвіду, складання тез або стислих конспектів виступів на практичному занятті.

3. Фіксування в розробці «Хід проведення практичного заняття» своєї точки зору щодо можливості застосування інновацій у власній діяльності.

Важливою умовою при організації етапів формування готовності до інноваційної діяльності є створення психологічної атмосфери безпеки і свободи за К. Роджерсом, а саме:

1. Визнання безумовної цінності особистості студента, яке досягається створенням умов для розвитку творчості у студентів, незалежно від їх стану, поведінки та успішності.

2. Створення ситуації, в якій відсутнє зовнішнє оцінювання.

3. Створення атмосфери взаєморозуміння та співпереживання.

Статистична обробка отриманих нами результатів демонструє якісні зміни у всіх компонентах готовності до інноваційної діяльності у студентів експериментальної групи в порівнянні з контрольною. При цьому, в структурі готовності студентів експериментальної групи пройшли позитивні зміни: значно збільшилася доля студентів з високим рівнем розвитку готовності до інноваційної педагогічної діяльності, а доля з низьким і середнім – зменшилася.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Отже, формувати готовність до інноваційної діяльності майбутніх учителів фізичного виховання можливо в процесі вивчення передового педагогічного досвіду, використовуючи такі засоби як ознайомлення з досвідом, практичне навчання та залучення студентів до експериментальної роботи, а також створення умов психологічної безпеки і свободи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пискарёва И. Е. Методы диагностики готовности будущего учителя к инновационной деятельности: учебное пособие / И. Е. Пискарёва. – Кострома: Изд-во КГУ, 1999. – 60 с.
2. Поляков С. Д. Педагогическая инноватика: от идеи до практики / С. Д. Поляков. – М.: Педагогический поиск, 2007. – 167 с.
3. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 504 с.
4. Слостенін В.А. Педагогика: инновационная деятельность / В.А. Слостенін, А. С. Подымова. – М.: Магистр, 1997. – 224 с.
5. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика: от идеи до практики / А. В. Хуторской. М.: Изд-во УНЦ ДО, 2005. 222 с.
6. Krste Angelovski. Pedagoškolo tvoreštvo vo funkcija na nastavnice / Pedagoškoto tvoreštvo vo funkcija na naučiot i tehnološkiot razvoj, Makedonian, 1990, s. 45-55.
7. Bassett G. Innovation in Primary Education. Led. 1988.
8. Libby V. Morris. Focus on Teaching and Learning // Innovative higher education. London, April 2015, Vol. 40. – pp. 95-96.

УДК 796.011.3:613

Степанюк Світлана, Городинська Інна, Лук'янченко Микола
Херсонський державний університет, Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка

РОЛЬ МОТИВАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Швидкі перетворення в соціально-економічному розвитку суспільства й способі життя людини чинять сильний вплив на особистість і призводять до глибоких змін у її фізичному, психічному й духовному станах. Методи дослідження. Аналіз та узагальнення вітчизняного досвіду формування правильної життєвої позиції у ставленні до власного здоров'я, методи соціологічно-педагогічного опитування констатуючого характеру. Результати. У ході дослідження було здійснено

аналіз літературних джерел, теоретичне обґрунтування системи формування культури здоров'я молоді. Виявлені найбільш характерні для сучасної молоді фактори впливу на валеологічну поведінку. З'ясовано, що для збереження та зміцнення здоров'я людина повинна не стільки шукати ліки, скільки навчатися правильно мислити і жити. Люди творчі, які захоплюються шляхетними ідеями, відчують свою єдність з іншими людьми, як правило, живуть тривалим, здоровим і щасливим життям. Висновок. Проведене дослідження серед студентів Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту показало, що провідними мотивами є зміцнення здоров'я та розвиток фізичних якостей.

Ключові слова: здоров'я, здоровий спосіб життя, молодь, студенти, фізична культура, спорт .

Степанюк Светлана, Городинская Инна, Лукьянченко Николай. Роль мотиваций в формировании основ здорового образа жизни. Быстрые преобразования в социально-экономическом развитии общества и образе жизни человека оказывают сильное влияние на личность и приводят к глубоким изменениям в его физическом, психическом и духовном состояниях. Методы исследования. Анализ и обобщение отечественного опыта формирования правильной жизненной позиции в отношении собственного здоровья, методы социологически-педагогического опроса констатирующего характера. Результаты. В ходе исследования был осуществлен анализ литературных источников, теоретическое обоснование системы формирования культуры здоровья молодежи. Выявлены наиболее характерные для современной молодежи факторы влияния на валеологическое поведение. Выяснено, что для сохранения и укрепления здоровья человек должен не столько искать лекарства, сколько учиться правильно мыслить и жить. Люди творческие, которые восхищаются благородными идеями, чувствуют свое единство с другими людьми, как правило, живут длительной, здоровой и счастливой жизнью. Вывод. Проведенное исследование среди студентов Херсонского государственного университета факультета физического воспитания и спорта показало, что ведущими мотивами являются укрепление здоровья и развитие физических качеств.

Ключевые слова: здоровье, здоровый образ жизни, молодежь, студенты, физическая культура, спорт.

Svetlana Stepaniuk, Inna Gorodinsky, Mykola Lukjanchenko. The role of motivations in forming the foundations of a healthy lifestyle. Quick change in the socio-economic development of society and lifestyle have a strong impact on the personality and lead to profound changes in his physical, mental and spiritual states. Research methods. Analysis and generalization of domestic experience in the forming of correct position in attitude toward an own health, methods of the sociologically-pedagogical questioning of establishing character. Results. During research the analysis of literary sources was carried out, theoretical ground of the system of forming of culture of health of young people. The problem of health, in his wide understanding, on the personal and public levels today has acquired global value and is treated as such, which dramatically affects the future of humanity. Valeological knowledge can help young people to form an idea about a health as valued category. It should be emphasized that the formation of health today is one of the most actual problems of our society, the solution of which should involve not only doctors, teachers, social workers, but every single person. The most characteristic for modern youth factors of influence are educed on valeological behavior. The analysis of the obtained data allows to consider that active position in life, choice of the «ways», setting and achieve the goal, that will realize a man, always results in the increase of energy, mobilization of resources and providing of higher health level. From all said can draw conclusion, that to maintain and improve the health, people should not only search medications, but also to learn how to think and live. Creative people who admire the noble ideas, feel their unity with other people, usually live a long, healthy and happy life. Conclusion. Research was conducted among students of Kherson state University faculty of physical education and sport have shown that the leading motives are improving the health and development of physical qualities.

Key words: health, healthy lifestyle, youth, students, physical culture, sports.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасному суспільстві життя й здоров'я людини визначаються як найвищі людські цінності. Вони є показником цивілізованості, що відбиває загальний рівень соціально-економічного розвитку суспільства, головним критерієм доцільності й ефективності всіх без винятку сфер державної діяльності (резолюція ООН №38/54 від 1997 року). Швидкі перетворення в соціально-економічному розвитку суспільства й способі життя людини чинять сильний вплив на особистість і призводять до глибоких змін у її фізичному, психічному й духовному станах [4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Чинники, що призвели до такого стану речей криються не тільки і напевно не стільки в політичній та економічній ситуації, в рівні медичного забезпечення, скільки в тій ідеології, в тому підході і ставленні до власного здоров'я [2]. Нехтування звичаями, традиціями, уподобаннями, що склалися віками як менталітет народу, призвело до зміни стилю виробничої діяльності і відпочинку, що вилилося в зростання захворюваності, і що найгірше, серед молодого покоління [3]. Все це в комплексі з так званими хворобами цивілізації спричиненими гіподинамією, неправильним харчуванням, соціальними стресами, а також відповідними факторами забрудненого середовища і зумовленими, як не банально це звучить, науково-технічним прогресом, що оцінюється як фактор прогресивного розвитку людства, характеризує на сьогоднішній день ту катастрофічну ситуацію із станом здоров'я населення нашої держави [2]. Одним з шляхів подолання вищезгаданих проблем та поліпшення профілактичної роботи серед молоді є правильна організація різних форм навчально-виховної роботи в закладах освіти, орієнтована на формування валеологічної поведінки, тобто позитивного дбайливого ставлення до власного здоров'я, пов'язаного з дотриманням відповідних валеологічних норм [1,4].

Метою дослідження було здійснення комплексного аналізу факторів впливу на формування здорового способу життя молоді.

Для вирішення поставлених завдань застосовувалися наступні **методи дослідження:**

1. Аналіз та узагальнення вітчизняного досвіду формування правильної життєвої позиції у ставленні до власного здоров'я.
2. Методи соціологічно-педагогічного опитування констатуючого характеру.

Організація дослідження. Дослідження проводились впродовж 2014-2015 навчального року на базі Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту. У дослідженні взяло участь 75 студенти Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для досягнення мети студентам Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту віком 18-20 років було запропоновано проранжувати різні мотиви в порядку їхньої значимості для занять фізичними вправами в колективі. У результаті ранжирування на перше місце вийшов мотив зміцнення стану здоров'я. Мотив зниження маси тіла був поставлений лише на останнє (шосте) місце, що може бути зв'язане з відсутністю серед опитуваних осіб зі значною надлишковою масою тіла. З метою визначення рівня самооцінки здоров'я було проведено анкетування. Анкета містила у собі питання про те, яким шляхом були отримані знання про здоров'я, які дисципліни вважаються найбільш інформативними відносно отримання знань про здоров'я і здоровий спосіб життя, як розуміється категорія «здоров'я», які причина домінують при виникненні хвороби, яка самооцінка здоров'я респондентів, який вони мають настрій на здоровий спосіб життя, у об'ємі вивчення предмета «Валеологія» чи може бути довірливе спілкування про власне здоров'я або відхилення в здоров'ї з викладачем цього предмету та які аспекти життя хотіли б в основному вивчати на «Валеології».

Студентам Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту пропонувалось проранжувати мотиви за порядком значущості для занять фізичними вправами в колективі (див. таб.1.)

Таблиця 1

Мотиви, що спонукають молодь 18-20 років до занять фізичними вправами в колективі (%)

Групи	Мотиви					
	Фіз. розв.	Здоров'я	Удосконалення фігури	Впевненість у собі	Вага	Комуник.
студенти Херсонського державного університету	32,2	32,6	12,8	10,5	2,0	9,9

Цікаво відзначити, що мотиви зміцнення здоров'я та розвитку фізичних якостей є провідними незалежно від колективу у даній віковій категорії, про що свідчать дані наведені у табл.1. Нами зроблено підрахунок середніх величин на основі проведеного ранжування мотивів (рис.1.) для категорій опитуваних. Анкетування показало, що студентів найбільш приваблює розвиток фізичних якостей (32,2%), зміцнення здоров'я (32,6%), удосконалення форми фігури та підвищення впевненості у собі приваблює, відповідно, 12,8%, та 10,5% опитаних, підвищення комунікативних якостей (9,9%) і останнє місце було відведене зниженню ваги тіла (2%). З урахуванням отриманих результатів, виявлено, що різна направленість спеціалізації власних якостей та різний обсяг навчальних дисциплін якісно впливають на мотивацію до занять фізичними вправами в колективі та бажання формувати здоровий спосіб життя. Бажання зміцнення здоров'я переважає у колективі студентів, які отримали комплекс знань з валеологічної освіти на 3,9%.

Рис. 1. Результати анкетування студентів Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту 18-20 р.

Значущість критерію удосконалення фігури для студентів виявилась не такою значущою. Цей показник свідчить про те, що студенти мають досконалу фігуру та розвинуті фізичні якості за напрямком своєї спеціалізації і для них питання удосконалення фігури не має домінуючого значення. Впевненість у собі асоціюється у нас з успішністю, комунікабельністю, райдужними перспективами в кар'єрі й особистому житті. Саме тому студенти на четверте місце серед мотивів стосовно до занять фізичними вправами в колективі поставили впевненість у собі, відповідно 10,5%. Рівень комунікабельності характеризує компетентність у спілкуванні, рівень товариськості, здатність створювати позитивну психологічну установку в групі та вміння знайомитися з новими людьми. Мотивацію, щоб досягти нормального рівня комунікативної компетентності, щоб мати змогу вступити у дискусії, розмови, легко знаходити спільну мову з новими людьми оцінили студенти в 9,9% та поставили на п'яте місце. Але спостерігається серед студентської молоді більша зацікавленість до цієї мотивації внаслідок перспективи працювати з дітьми та їх батьками у рамках педагогічної діяльності. На шосте, останнє місце, студенти віднесли мотив до занять фізичними вправами в колективі – вагу тіла. Слід вважати, ця проблема не турбує людей у цій віковій категорії. Проранжувавши відповіді на питання про місце в житті людини матеріальних благ, кар'єри та стану здоров'я, ми отримали наступні результати (рис. 2.).

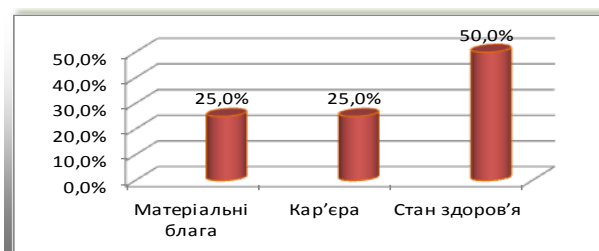

Рис. 2. Результати ранжування відповідей студентів Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту віком 18-20 р.

Студентів Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту стан здоров'я турбує на 50% (в порівнянні – матеріальні блага на 25%). Ці данні свідчать про те, що нове покоління вчителів фізкультури, які здоров'я вважають пріоритетною категорією над матеріальними благами, направлять свої зусилля на орієнтацію молоді на здоровий спосіб життя з метою підвищення авторитету фізичного виховання як предмету, що є провідним у валеологічній освіті, який органічно поєднує в собі елементи природної і гуманітарної дисципліни.

При аналізі відповідей на анкетування з приводу визначення відношення студентів до категорій здоров'я, хвороби, валеологічної освіти та ставлення до формування здорового способу життя, нами були встановлені наступні результати, які засвідчили, що більшість знань про здоров'я, методи його збереження та зміцнення, студенти отримали завдяки викладачам університету (це відмітили 50% всіх опитаних). Позитивний вплив фізичної культури на формування здоров'я, на думку студентів, частково пов'язано із специфікою викладання на факультеті фізичного виховання і спорту ХДУ, де велика увага приділяється фізичній підготовці.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження серед студентів Херсонського державного університету факультету фізичного виховання та спорту показало, що провідними мотивами є зміцнення здоров'я та розвиток фізичних якостей, але, разом з тим стан здоров'я турбує 50% (в порівнянні - матеріальні блага на 25%). Аналіз отриманих даних дозволяє вважати, що активна позиція в житті, вибір «своїх шляхів», постановка і досягнення мети, що реалізує людину, завжди призводить до збільшення енергії, мобілізації ресурсів і забезпечення більш високого рівня здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апанасенко Г.Л. Индивидуальное здоровье: сущность, механизмы, проявления/ Апанасенко Г.Л. //Физкультура в профилактике, лечении и реабилитации.-2006.-№1(16). – С.66-69.
2. Кочубей О.В. Аспекти застосування здоров'язберігаючих технологій / О.В. Кочубей // Біологія: Науково-методичний журнал. - Харків: Вид. група "Основа", 2007. - № 8. – С. 1-8.
3. Леонтьєва О. Педагогічні умови й шляхи формування здорового способу життя підлітків. //Рідна школа. – 2004. - № 3. – С.15 – 16.
4. Лозинський В. Молодь і здоров'я : метод. матеріал / В.Лозинський. – К.: Главник, 2006. - 112 с.
- 5.Luk'yanchenko M. I. Pedagogika zdorov'ya: teoriya i prakty'ka: monografiya / My'kola Ivanov'ch Luk'yanchenko – Drohobych : Redakjno-vy'davny'chy'j vyddil Drohobych'z'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universy'tetu imeni Ivana Franka, 2012. – 348 s.
- 6.Shy'shalova L.Y'. Zanyaty'e po valeology'u "V poy'skax zdorov'ya" / L. Y'. Shy'shalova // Doshkil'ny'j navchal'ny'j zaklad: Prakty'chny'j zhurnal vy'xovatelya. - 2007. -№7. - S. 10-12
- 7.Shy'yan O.I. Derzhavna osvityna polity'ka z py'tan` zdorovogo sposobu zhy'tya molodi: monografiya/ O.I. Shy'yan.-L.: [b.v.], 2010. – 295 s.

УДК 37.037(09(477))

Тернова І. М.
Тернопільського національного економічного університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ПЕРІОДИЧНИХ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ НА РОЗВИТОК ТА СТАНОВЛЕННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЖІНОК В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ У ПЕРІОД 1917-1940 РР

У статті представлено історичні аспекти впливу періодичних друкованих видань на розвиток та становлення фізичного виховання жінок в Україні у міжвоєнний період 1917-1940 рр. На матеріалах преси розкриті питання залучення жінок до фізичної культури і спорту у різних регіонах України. Показано особливості і труднощі цієї генези.

Ключові слова: фізичне виховання, періодичні видання, жінки

Тернова І. М. Некоторые аспекты влияния периодических печатных изданий на становление и развитие физического воспитания женщин в университетах Украины в период 1917-1940 гг.

В статье представлены исторические аспекты влияния периодических печатных изданий на становление физического воспитания женщин в Украине в период 1917-1940 гг. На материалах прессы раскрыты вопросы привлечения женщин к физической культуре и спорту в разных регионах Украины. Показаны особенности и трудности этой генезиса.

Ключевые слова: физическое воспитание, периодические издания, женщины

Ternova I.M. Some aspects of influence of periodicals on the development and formation of physical education of women in universities of Ukraine in the period between 1917-1940 years. *The historical aspects of impacts of periodicals on the development and establishment of physical education of women in Ukraine in the interwar period 1917-1940 are presented in this paper. Press materials show how social and political events connected with the end of World War I, the October Revolution of 1917, the formation of the Soviet Union influenced young women and their relationship to physical education and sport in different regions of Ukraine. Analysis of studied sports periodic publications showed that the formation of mass sports movement in the 20's of the last century and involvement of the general public to physical training led to the creation of a developed system of media - industry newspapers, magazines, scientific and methodological issues that have become important and effective tool for solving problems of physical culture and sports, and physical education in the country. Contemporary sports periodicals (newspapers, magazines, journals) of advocacy, educational, scientific and theoretical character in the field of sport and allied sciences, became the spokesmen of progressive social thought, tribune of scientific debate, integral part of training, information support of research activities in universities,*